

ULAGANJA

Izvannastavna aktivnost "iNOVACiJA", Srednja škola Glina

Projekt je sufinancirala Evropska unija iz Europskog socijalnog fonda.

IMOVINA

► REALNA IMOVINA

- na primjer knjige koje posjedujete
- za vaše roditelje to su stan ili kuća, automobil, umjetnine itd.

► FINANCIJSKA IMOVINA

- gotov novac koji imate, novac na tekućim računima, vaša oročena štednja, mirovinska štednja, dionice, životno osiguranje

LIKVIDNOST, RIZIK, PRINOS

- ▶ Likvidnost je sposobnost imovine da se brzo, lako i bez gubitaka pretvori u novac.
 - ▶ Rizik je vjerojatnost gubitka zbog nastupa nekog događaja.
 - ▶ Prinos je moguća zarada od ulaganja.
-
- ▶ **ŠTEDNJA** je niskorizična imovina koja ima visok stupanj likvidnosti i donosi nizak prinos.
 - ▶ **ULAGANJE** je imovina uz koju se veže veći stupanj rizičnosti.
koja donosi veće mogućnosti zarade ili se odnosi na dugi rok.

Razmislite!

► • Što je likvidnije?

- a) Stan ili prosječni automobil;
- b) vikendica na atraktivnoj lokaciji u Splitu ili seosko imanje u Dalmatinskoj zagori;
- c) novac na kunskom tekućem računu ili novčanice eura;
- d) zlatna ogrlica koju možete prodati kao lom zlato ili mirisne kruške iz vrta koje možete prodati na tržnici;
- e) kune u vašem novčaniku ili zlatni dukati?

Razmislite!

► Poredajte pravilno sljedeću imovinu prema stupnju likvidnosti:

- 1.oročeni depozit
2. depozit na tekućem računu
3. štedni depozit po viđenju
4. gotovina.

Štedno –ulagački proizvodi

- ▶ Dionica - vlasnički vrijednosni papir
- ▶ Obveznica – dužnički vrijednosni papir
- ▶ Životno osiguranje
- ▶ Investicijski fondovi
- ▶ Dobrovoljna mirovinska štednja

Ulaganje u vrijednosne papire

- **Dionica** je vlasnički vrijednosni papir koji predstavlja udio u vlasništvu poduzeća.

Mogućnosti zarade:

1. Dividenda
2. Kapitalna dobit

- **Obveznice** su vrijednosni papiri kojima se onaj tko ih izdaje obavezuje vratiti novac koji pozajmljuje uz neku kamatu.

Vrste: Državne obveznice i Korporativne obveznice

<http://vb.zse.hr/Default.aspx>

Životno osiguranje

Koji je smisao osiguranja?

Cilj sklapanja životnog osiguranja može biti:

- zaštita financijske stabilnosti osiguranika i članova njegove obitelji;
- i/ili dugoročna štednja (5, 10, 15, 20, 25 i više godina)

Mješovito životno osiguranje je kombinacija:

osiguranja za slučaj doživljena (ima štednu komponentu jer je osigurana osoba ujedno korisnik budućih isplata iz osiguranja)

◦ **osiguranja za slučaj smrti** (ima funkciju zaštite financijske stabilnosti onih do kojih nam je stalo - korisnici isplata iz osiguranja mogu bi biti zakonski nasljednici ili druge osobe koje sami odredimo)

Većina Hrvata stanuje u vlastitim nekretninama, a samo je petina dobrovoljno osigurala svoje kuće i stanove.

Izvannastavna aktivnost "iNOVACIJA", Srednja škola Glina

Otvoreni investicijski fondovi

- ▶ Društvo za upravljanje investicijskim fondom ulaže umjesto vas u različite vrijednosne papire
- ▶ **Portfelj fonda čine različiti vrijednosni papiri u koje su uložena sredstva ulagatelja.**

Što je manje rizično?

- Uložiti sav novac u dionice jednog poduzeća?
- Uložiti novac u dionički fond koji čine ulaganja u veći broj različitih dionica?

Razmislite!

- ▶ Cijena nafte je vrlo niska, pa naftnim kompanijama prijete gubitci. Istodobno, zabilježen je rast potražnje za prehrambenim proizvodima, pa će se povećati prihodi prehrambene industrije. Prepostavite da ste zaposlenik društva za upravljanje. U portfelju fonda kojim upravljate nalaze se dionice i naftnih kompanija i prehrambene industrije. Za prve očekujete pad cijena na burzi, a za druge rast.
- Dionice kojih poduzeća čete staviti na prodaju, a u koje čete dodatno ulagati?

Dobrovoljna mirovinska štednja

- ▶ Dobrovoljna mirovinska štednja je vaša samostalna odluka i svaki pojedinac određuje sam visinu, trajanje i dinamiku uplata u fond.
- ▶ Prava raspolaganja štednjom iz dobrovoljnog mirovinskog osiguranja stječemo tek nakon navršenih 50 godina života
Što mislite zašto je to tako?
- ▶ S obzirom na to da se radi o štednji za starost, treba li pojedinac svoj novac povlačiti iz fonda već u 50. godini, ili je bolje da to učini što kasnije?

shutterstock.com • 633316070

Izvannastavna aktivnost "iNOVACiJA", Srednja škola Glina

- Koliko godina ima gospodin na fotografiji?
Što mislite? Je li već trebao imati određeni iznos dodatne štednje za starost?

Ulaganja u vrijednosne papire

- ▶ Kada, gdje i kako možete kupovati dionice?
- ▶ Po kojoj stopi se oporezuje zarada od dionica?
- ▶ Zamislite poduzeće koje treba kupiti nove strojeve za sveukupno 1.000.000 kuna i odlučuje pribaviti taj iznos na financijskom tržištu. Ukupan iznos zaduženja podijeljen je na 1.000.000 dijelova što znači da svaka obveznica ima nominalnu vrijednost 1 kunu. Svakom ulagaču koji kupi obveznicu poduzeće se obvezuje vratiti 1 kunu za 5 godina, a do tada će godišnje plaćati 4% kamata. Na primjer ako banka kupi i drži 100.000 obveznica poduzeća - godišnje će ostvariti prihode od kamata u iznosu 4.000 kuna, a poduzeće za sve izdane obveznice ima godišnji trošak kamata u iznosu 40.000 kuna. Svakome tko drži obveznicu poduzeće će nakon 5 godina vratiti 1 kunu po obveznici, odnosno ukupno 1.000.000 kuna.
Koliko kamata će poduzeće ukupno platiti kroz pet godina?
- ▶ Navedite savjete za pametno ulaganje u vrijednosne papire!

Životno osiguranje

- ❖ Premija osiguranja
 - Kolika je godišnja premija osiguranja po stanovniku u Hrvatskoj , a koliko u EU?
- ❖ Svota osiguranja
- ❖ Polica osiguranja
- ❖ Kalkulator životnog osiguranja (prikažite na dva primjera prema željenim parametrima)
- ❖ Koja je razlika između mješovitog životnog osiguranja i štednje u banci?

Ulaganje u investicijske fondove

- ▶ Vrste investicijskih fondova
- ▶ Diversifikacija portfelja
- ▶ HANFA
- ▶ Prednosti? Nedostatci?
- ▶ 5 savjeta za pametno ulaganje u fondove

https://www.youtube.com/watch?time_continue=1&v=CcSPeOzA5kk

Dobrovoljna mirovinska štednja

- ▶ Zašto država potiče dobrovoljnu mirovinsku štednju i koliko iznose poticajna sredstva?
- ▶ Prednosti? Nedostatci?
- ▶ Mirovinska pismenost
- ▶ Kalkulator dobrovoljne mirovinske štednje (izračunajte kapitaliziranu imovinu prema željenim parametrima)

